

РЕШЕНИЕ

№ 6067

гр. София, 21.10.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 34 състав, в публично заседание на 27.09.2022 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Георги Тафров

при участието на секретаря Мая Миланова и при участието на прокурора Десислава Кайнакчиева, като разгледа дело номер **5883** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 84, ал. 3 от Закона за убежището и бежанците (ЗУБ), във връзка с чл. 145 и следващите от АПК.

Образувано е по жалба на П. Е., чрез негов законен представител Ю. Е. гражданка на К. в качеството и на родител, чрез адв. Д. Р. срещу Решение №4168/20.05.2022г. на Заместник-председателя на Държавна агенция за бежанците (ДАБ) при Министерски съвет.

В жалбата се твърди ,че оспореното решение е незаконосъобразно, поради съществено нарушение на материалния закон и на административно-процесуалните правила. На първо място, ДАБ проявявал чист формализъм по отношение на императивните правила за осигуряване най-добрия интерес на деца, търсещи международна закрила. На следващо място, в преценката си за жалбоподателят административният орган не съобразил с неговата уязвимост по смисъла на § 1, т. 17 от Допълнителните разпоредби на ЗУБ. ДАБ не е направил и самостоятелна преценка за наличие на предпоставките специално на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, съгласно която хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер. В жалбата също се твърди ,че оспореният акт противоречи на влязлото в сила Решение №936 от 17.02.2021 г. на АССГ по дело №9176/2018г., с които са дадени задължителни указания на административният орган по прилагане на

закона. В о.с.з. жалбоподателят се явява лично, като се представлява от адв. П. редовно упълномощен и Ю. Е..

Ответникът-Заместник-председател на Държавна агенция за бежанците, чрез пълномощника си юрк.П. в съдебно заседание излага съображения за неоснователност на жалбата, и моли същата да бъде отхвърлена.

Представителят на СГП счита жалбата за неоснователна.

АССГ като прецени доказателствата по делото, приема за установено от фактическа страна следното:

В настоящото производство с решение №2027/01.08.2018г. на председателя на ДАБ-МС на кандидата и неговата майка е отказано предоставянето на статут на бежанец и хуманитарен статут. С решение № 936 от 17.02.2021 г. по адм. дело № 9176/2018 г. на Административен съд София град, /АССГ/ постановеният административен акт от страна на ДАБ-МС е отменен в частта с която се отказва предоставянето на хуманитарен статут, в останалата му част е потвърден, като същевременно приписката е върната за ново произнасяне. Решението на АССГ е потвърдено от ВАС с решение № 7724 от 29.06.2021 г. по адм. дело № 4139/2021г.

Дадени са указания да се изяснят всички релевантни за случая факти и обстоятелства, да се обсъдят данните за положението на рускоговорящите в К., здравословното състояние на П. Е., като се извърши преценка за наличието на други хуманитарни причини по смисъла на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ.

На 07.09.2021г. и 27.09.2021г. с Ю. Е. са проведени интервюта, в които същата заявява тя и нейното семейство са напуснали К., поради проблеми на нейният съпруг. Същият бил изнудван и заплашван от бандити, които го рекетирали. В К. синът ѝ често се сблъсквал с отрицателно отношение от страна на казахските деца. Имало конфликти. В С. посещава училище, а по-малкото дете ходи на детска градина. Синът ѝ има здравословни проблеми и му предстоят изследвания. Жалбоподателката потвърждава изложеното по време на предходните интервюта, че причината за напускането на К. са били проблемите на мъжа ѝ, който е бил изнудван от неизвестни лица за пари, във връзка с бизнеса му. Посочва, че не иска да се установят в Русия, защото лицата, които са преследвали съпруга ѝ може да ги открият там. На 07.09.2021г. е проведено интервю с П. Е., същият твърди, че има здравословни проблеми. Учи в 151 училище в [населено място], учителите и децата били добри и се отнасяли добре с него и много искал да остане в България т.к. се е адаптирал към средата.

По преписката е приложен социален доклад, изготвен от Дирекция „Социално подпомагане” – К. село, за П. Е..

Преценявайки събраните в хода на административното производство доказателства, Зам. председателят на Държавната Агенция по бежанците при МС е намерил, че не са налице материално-правните предпоставки, предвидени в ЗУБ за предоставяне на хуманитарен статут на жалбоподателят, поради което е издал оспореното решение.

В съдебно заседание на 27.09.2022г. се снеса и лични обяснения от жалбоподателят. Същият непосредствено пред съда разказа за живота си в Р. България и желанието му да продължи на учи в България.

По разпореждане на съдът е изготвен социален доклад изх. №ПР/Д-С-К-КС/360-002/23.09.2022 г. от Дирекция "Социално подпомагане" – К. село за детето П. Е.. В социалния доклад са изложени данни за жилищните условия и грижите, полагани за детето, за роднинския и приятелски кръг на семейството, като е

посочено, че детето живее в Р.България от 2017г. Семейството на жалбоподателят е било подложено на гонение на религиозна основа, като самият П. Е. е имал сблъсъци със свои съученици в К.. Направен е извод, че смяна на местоположението и завръщане в страната по произход – К. съществува риск за здравето и живота на детето.

Жалбата е процесуално допустима, като подадена срещу годен за оспорване административен акт, от надлежна страна, за която е налице правен интерес от търсената защита и при спазване на 14 - дневния срок за съдебно обжалване, предвиден в чл. 84, ал. 3 от ЗУБ.

Съдът, като прецени доказателствения материал по делото, както и валидността и законосъобразността на обжалвания административен акт с оглед основанията, визирани в разпоредбата на чл. 146 от АПК, счита жалбата за основателна.

Оспореното в настоящото производство решение изхожда от компетентен орган – Заместник-председател на ДАБ, на който, съобразно предвидената в нормата на чл. 52 от ЗУБ (изм. ДВ бр. 89 от 2020 г.) възможност, Председателят на ДАБ надлежно е делегирал правомощията си по чл. 48, ал. 1, т. 1 – т. 4 от ЗУБ, видно от представената по делото Заповед №РД 03-15/03.05.2022 г. на Председателя на ДАБ.

Административният акт отговаря и на общите изисквания за форма и съдържание по чл. 59 от АПК. В решението се сочат както фактически, така и правни основания за издаването му.

Спазена е процедурата по ЗУБ, регламентираща протичането на административното производство, в случаите в които е поискана закрила на непълнолетно дете .Уведомена е и Дирекция "Социално подпомагане" – К. село, съгласно разпоредбите на чл. 15 от ЗЗДет., като от определения социален работник в административното производство е изготвен социален доклад.

Установява се от доказателствата по делото, че в хода на производството по общия ред пред компетентен интервюиращ орган към РПЦ – [населено място] при ДАБ, с чужденеца има проведено интервю, отразени в нарочен протокол, като интервюто е провеждано в присъствието на преводач, на език, посочен от търсещият закрила като разбираем и владян от него. Същото е извършено в присъствието на социален работник от Д.-К. село.

При извършената проверка относно материалната законосъобразност на оспорения акт, съдът намира следното:

Съгласно разпоредбата на чл.9, ал.1 от ЗУБ хуманитарен статут се предоставя на чужденец, който не отговаря на изискванията за предоставяне на статут на бежанец и който не може или не желае да получи закрила от държавата си по произход, тъй като може да бъде изложен на реална опасност от тежки посегателства, като: смъртно наказание или екзекуция, или изтезание, нечовешко или унижително отнасяне, или наказание, или тежки заплахи срещу живота или личността на цивилно лице поради безогледно насилие в случай на въоръжен международен или вътрешен конфликт. За преценката наличието на предпоставките за предоставяне на хуманитарен статут от гл.т на трите вида „тежки посегателства" по чл. 9, ал. 1 от ЗУБ, следва да се съобрази и член 15, б. а), б. б) и б. в) от Директива 2004/83/ЕО относно минимални стандарти относно условията за предоставяне на статут на бежанец или статут на субсидиарна закрила и Решение на СЕС от 17.02.2009г. по дело С-465/2007г. Регламентацията по [член 15, б. а\)](#) и б. б) от Директива 2004/83/ЕО, е абсолютно идентична на тази по ЗУБ

и обхваща ситуации, при които молителят за хуманитарен статут е специфично изложен на опасността от определен вид посегателство. Посегателството, дефинирано в член 15, б. в) от Директивата като изразяващо се в тежки и лични заплахи срещу живота или личността на молителя, обхваща една по-обща опасност от посегателство – „заплахи срещу живота или личността“ на цивилно лице в по-широк план, отколкото определени насилия, присъщи на обща ситуация на въоръжен вътрешен или международен конфликт, като насилието в основата на посочените заплахи е квалифицирано като "безогледно" т.е може да се разпростира към лица без оглед на личното им положение.

Административният орган е извършил преценка и относно материалноправните предпоставки за предоставяне на хуманитарен статут по смисъла на чл. 9, ал. 1, т. 3 от ЗУБ, съгласно която норма хуманитарен статут се предоставя на чужденец, принуден да напусне или да остане извън държавата си по произход, тъй като в тази държава е изложен на реална опасност от тежки посегателства, като "тежки и лични заплахи срещу живота или личността му като гражданско лице поради насилие в случай на вътрешен или международен въоръжен конфликт". Тази преценка е извършена в съответствие с тълкуването, направено с Решение от 17 февруари 2009 г. на Съда на Европейския Съюз по дело С-465/07 на член 15, буква "в" от Директива 2004/83/ЕО, и въз основа на обективизираната в справки с вх.№МД-468/23.09.2021г.вх.№МД-246/13.04.2022г. на Дирекция "Международна дейност" при ДАБ информация относно К.. Правилно административният орган е достигнал до заключение, че от информацията в цитираната справка може да се направи обоснован извод, че в момента не е наличен вътрешен или международен въоръжен конфликт на територията на К., като никъде в справката не се говори за безогледно насилие в страната и живеят различни етноси. Административният орган е взел предвид и факта, че според официалната статистика етническите казахи съставляват 63,1 % от населението, следвани от руснаците с 23,7 %. Други значителни етнически общности са узбеки, украинци, уйгури, татари и германци. Конституцията и Законът за езиците предвиждат, че казахският е държавен език, руският се използва на равна основа заедно с казахския език в държавните институции и органите на местното самоуправление, а другите езици се насърчават.

Настоящият съдебен състав намира за основателни наведените в жалбата възражения, че административният орган е следвало да извърши преценка и относно наличието на хипотезата на чл. 9, ал. 8 от ЗУБ, според която разпоредба хуманитарен статут може да бъде предоставен и по други причини от хуманитарен характер. В обжалваното решение органа е изложил оскъдни мотиви относно здравната система в К. и възможността жалбоподателят да се лекува, но същите са крайно недостатъчни с оглед наличието на посочената по-горе хипотеза от ЗУБ.

В случая при преценката за наличие предпоставките по чл. 9 от ЗУБ следва да се отчете, че търсецът закрила е дете.

Съгласно чл. 2, т. 1 от Конвенцията за правата на детето, приета от ОС на ООН на 20.11.1989 г. (ратифицирана и обнародвана с ДВ бр. 55 от 1991 г.), държавата е длъжна да зачита и да осигури правата, предвидени в Конвенцията, на всяко дете, в

пределите на своята юрисдикция, без каквато и да е дискриминация. В чл. 3, т. 1 от Конвенцията е предвидено, че висшите интереси на детето са първостепенно съображение във всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали са предприети от обществени или частни институции за социално подпомагане, от съдилищата, административните или законодателните органи.

Следователно принципът за "висшия интерес на детето", установен в Конвенцията за правата на детето на ООН, е от основополагащо значение, поради което малолетните и непълнолетните деца са уязвима група лица по смисъла на § 1, т. 17 от ДР на ЗУБ. В националното законодателство този принцип е регламентиран в § 1, т. 5 от ДР на Закона за закрила на детето (ЗЗДет), като съгласно чл. 6а от ЗУБ, при прилагането на закона първостепенно значение има най-добрият интерес на детето, която преценка на най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на Закона за закрила на детето. Принципът за "най-добрия интерес на детето" последователно е закрепен и в редица директиви на ЕС относно международната закрила.

Според съображение 18 от Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13.12.2011 г. относно стандарти за определянето на граждани на трети държави или лица без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единния статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, както и за съдържанието на предоставената закрила, "висшият интерес на детето" следва да има първостепенно значение за държавите-членки при изпълнението на настоящата директива, в съответствие с Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989г. При определяне на висшия интерес на детето държавите-членки следва да обръщат особено внимание на принципа за целостта на семейството, благоденствието и социалното развитие на непълнолетното лице, на съображения, свързани със сигурността и безопасността, както и на мнението на непълнолетното лице, в зависимост от неговата възраст или степен на зрялост. В чл. 20, параграф 5 от Директива 2011/95/ЕС отново е посочено изрично, че висшият интерес на детето е първостепенно съображение за държавите-членки при изпълнението на разпоредбите на настоящата глава относно непълнолетните лица.

В същия смисъл е и съображение 33 от Директива 2013/32/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. относно общите процедури за предоставяне и отнемане на международна закрила, съгласно което висшите интереси на детето следва да имат първостепенно значение за държавите-членки при прилагането на настоящата директива, в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз ("Хартата") и Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето от 1989г. При оценка на най-висшия интерес на детето държавите-членки следва по-специално да вземат надлежно под внимание благополучието и социалното развитие на непълнолетното лице, в т. ч. неговия произход. Първостепенното значение на висшите интереси на детето е още веднъж подчертано в чл. 25, параграф 6 от тази Директива.

Директива 2013/33/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 26 юни 2013 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила в съображение 9 прогласява, че при прилагането ѝ държавите членки следва да гарантират пълно спазване на принципа на висшия интерес на детето и на единството на семейството в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз, Конвенцията на ООН за правата на детето от 1989 г. и Европейската конвенция за

защита на правата на човека и основните свободи. Разпоредбата на чл. 23 от Директива 2013/33/ЕС, озаглавена "Ненавършили пълнолетие", гласи, че: 1. Висшият интерес на детето представлява първостепенен аргумент за държавите членки при прилагането на разпоредбите на настоящата директива, които се отнасят до ненавършили пълнолетие. Държавите членки гарантират стандарт на живот, подходящ за физическото, умственото, духовното, моралното и социалното развитие на ненавършилите пълнолетие. 2. При преценяването на висшия интерес на детето държавите членки обръщат особено внимание на следните фактори: а) възможностите за събиране на членовете на семейството на едно място; б) благосъстоянието и социалното развитие на ненавършилия пълнолетие, като се обърне особено внимание на неговата лична ситуация; в) съображенията за безопасност и сигурност, особено когато съществува риск ненавършилият пълнолетие да е жертва на трафик на хора; г) мнението на ненавършилия пълнолетие в съответствие с неговата възраст и зрялост.

В Република България преценката на най-добрия интерес на детето се извършва в съответствие с разпоредбите на ЗЗДет и от специализираните органи, предвидени в този закон. В случая в мотивите на обжалваното решение не е разгледано и обсъдено самостоятелно положението на оспроваемият.

В края на решението е посочено, че описаните функции по реда на ЗЗДет, свързани с определянето на социален работник от отдел "Закрила на детето", са гаранция за осигуряване и съблюдаване на най-добрия интерес на детето в производството по международна закрила, в случая гаранция за осигуряване на най-добрия интерес на непълнолетния Е., поради което и в изпълнение на посочената разпоредба е назначен социален работник. Отразено е също, че съгласно Конвенцията на ООН за правата на детето, най-добрият интерес на детето е основна грижа на неговите родители, като е прието, че в конкретния случай отчитайки културна идентичност на детето и изградените вече семейни връзки, както и събраната по случая информация, се налага изводът, че то трябва да продължи да живее в семейна среда заедно с неговите родители в държавата им. Оценява се че едно негово завръщане в К., заедно със своите родители не би навредило на неговия висш интерес.

Според настоящия състав, в случая липсва обсъждане на най-добрия интерес на детето, като не е извършена преценка на обстоятелствата, посочени в § 1, т. 5 от ДР на ЗЗДет. Децата принадлежат към уязвима група със специфични нужди по смисъла на Директива 2013/33/ЕС от 26 юли 2013 година за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила.

Административният орган не е обсъдил положението на детето и последиците за него при евентуално връщане в страната по произход. Видно от представените по делото доказателства, социален доклад /л.178-180/ безспорно ще наруши процеса на адаптация и стабилизация на детето и ще го постави за пореден път в ситуация на несигурност, тревожност и страх. От приложените документи по делото е видно, че детето няма изградена връзка с К., не поддържа контакт с роднините му по майчина линия които живеят там. Жалбоподателят бавно се е адаптирал към училищния живот в училището което учи в [населено място], но е изградил приятелски отношения с част от съучениците си. В заключението на социалният доклад е посочено, че в интерес на децата е да се отглеждат в спокойна и сигурна страна, нещо, което

следва да се вземе предвид при деца, търсеци международна закрила съгласно националното и международно законодателство по отношение на спазването на висшия интерес на детето.

В тази връзка в обжалваното решение липсват мотиви. Административният орган е бил длъжен да предприеме не само формално изпълнение на разпоредбите на ЗЗДет, но и да обоснове акта си с преценка за интереса на детето, отговаряща на дефинираното в § 1, т. 5 от Допълнителните разпоредби на същия закон – преценка относно неговите физически, психическите и емоционалните потребности, опасността или вредата, която има вероятност да му бъде причинена; способността на родителите да се грижат за детето; последиците, които ще настъпят за детето при промяна на обстоятелствата.

По изложените съображения съдът намира, че оспореното решение, с което е отказано предоставянето на хуманитарен статут на жалбоподателят П. Е., следва да бъде отменено, като постановено при допуснати съществени нарушения на административнопроизводствените правила и при неправилно приложение на материалния закон.

Преписката следва да бъде върната на административния орган за ново разглеждане на молбата за предоставяне на хуманитарен статут, като при новото произнасяне следва да се изяснят всички релевантни за случая факти и обстоятелства, посочени в мотивите на настоящото решение.

Водим от изложеното и на основание чл. 172, ал. 2 и чл. 173, ал. 2 от АПК, съдът,

РЕШИ:

ОТМЕНЯ по жалба П. Е., чрез негов законен представител Ю. Е. гражданка на К. в качеството и на родител, чрез адв.И. Решение №4168/20.05.2022г. на председателя на Държавната агенция за бежанците (ДАБ) - [населено място] с което на основание чл. 75, ал. 1, т. 4 от ЗУБ е отхвърлена молбата му за предоставяне на хуманитарен статут.

ИЗПРАЩА преписката на административния орган за ново произнасяне по молбата за предоставяне на хуманитарен статут на П. Е., чрез негов законен представител Ю. Е. гражданка на К. в качеството и на родител, при съобразяване с мотивите на настоящото решение.

Решението подлежи на касационно обжалване пред Върховния административен съд в 14-дневен срок от съобщаването му на страните.

съдия: